

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2023-2-044
Karar Sayısı : 23-49/942-334
Karar Tarihi : 19.10.2023

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN, Cengiz ÇOLAK,
Berat UZUN

B. RAPORTÖRLER: Ebrar KOCAMAN, Azerhan Utku FINDIK, Zekiye KARALI,
Merve GÖZÜKATI, Ömer Burak ARTUKOĞLU

C. İLGİLİ TARAF : - Bekir Alçiçek Fıstıkçılık Ürünleri İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.
Gaziantep Yolu Üzeri 3. km Fıstık Hali No:23
Birecik/ŞANLIURFA

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Rekabet Kurulunun 12.09.2023 tarihli ve 23-42/811-M sayılı kararıyla Antep fıstığı alımı ve satımı alanında faaliyet gösteren teşebbüsler hakkında yürütülen önaraştırma kapsamında 15.09.2023 tarihinde Bekir Alçiçek Fıstıkçılık Ürünleri İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.de yapılan yerinde incelemenin engellenmesi/zorlaştırılması.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurulu (Kurul) 12.09.2023 tarihli ve 23-42/811-M sayılı kararıyla Antep fıstığı alımı ve satımı alanında faaliyet gösteren teşebbüslerin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 4. maddesini ihlal edip etmediklerinin tespitine yönelik olarak önaraştırma yapılmasına ve söz konusu önaraştırmada 4054 sayılı Kanun'un 14. ve 15. maddelerinde yer alan yetkilerin kullanılmasına karar vermiştir. Bu karar uyarınca yürütülen önaraştırma kapsamında 15.09.2023 tarihinde Bekir Alçiçek Fıstıkçılık Ürünleri İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.de (ALÇİÇEK) görevli meslek personeli tarafından yapılan yerinde incelemede, incelemenin engellenmesi/zorlaştırılması sonucunu doğuran nitelikte eylemlerle karşı karşıya kalınmış ve bahse konu eylemlere dair "Yerinde İncelemenin Engellenmesine İlişkin Tutanak" hazırlanmıştır.
- (3) Konu hakkında düzenlenen 16.10.2023 tarih ve 2023-2-044/BN-01 sayılı Bilgi Notu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (4) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Bilgi Notunda özetle;
- 15.09.2023 tarihinde ALÇİÇEK'in yerinde incelemeyi engellediği/zorlaştırdığı,
  - Bu nedenle anılan teşebbüse, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca idari para cezası verilmesi gerektiği

ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

G.1. Olayın Gelişimi

- (5) Dosya kapsamında yerinde inceleme yapmak üzere görevlendirilen meslek personeli tarafından 15.09.2023 tarihinde saat 10.33'te Gaziantep Yolu Üzeri 3. km Fıstık Hali No:23 Birecik/Şanlıurfa adresindeki ALÇİÇEK'e gidilmiş, 10.36'da yetki belgeleri ile

Rekabet Kurumu (Kurum) kimlik kartları teşebbüs yetkililerine ibraz edilmiştir. Akabinde, teşebbüs yetkililerinin 4054 sayılı Kanun'un 14. ve 15. maddelerinin Kurul emrinde çalışan uzmanlara verdiği yetkiler ile aynı Kanun'un 16. ve 17. maddelerinde düzenlenen idari para cezaları, 2010/3 sayılı Dosyaya Giriş Hakkının Düzenlenmesine ve Ticari Sırların Korunmasına İlişkin Tebliğ ve 08.10.2020 tarihli ve 20-45/617 sayılı Kurul kararı ile kabul edilen "Yerinde İncelemelerde Dijital Verilerin İncelenmesine İlişkin Kılavuz" hakkında bilgi edinmeleri sağlanmıştır.

- (6) Saat 10.39'da yerinde inceleme ekibi tarafından yerinde inceleme hakkında yukarıda yer verilen bilgiler teşebbüs yetkilisi (.....)'in kardeşi (.....)'e sağlandıktan sonra, inceleme kapsamında herhangi bir veri depolama aygıtından veri/belge/mesaj silinmemesi gerektiği, silinme eyleminin tespit edilmesi durumunda silme eyleminin tutanağa işlendiği ve konunun Kurula sunulduğu, bu durumda Kurul tarafından idari para cezası uygulanabildiği belirtilerek söz konusu idari para cezası hakkında bilgilendirilme yapılmıştır. Akabinde (.....) tarafından abisi (.....)'in teşebbüsün yetkilisi olduğu belirtilmiş ve (.....) telefonla aranarak teşebbüs adresine çağırılmış, akabinde (.....) teşebbüse giriş yapmıştır.
- (7) Teşebbüsün sahibi (.....)'in oğlu ve söz konusu teşebbüsün yetkilisi olan (.....)'e yerinde inceleme kapsamında gerekli bilgiler inceleme ekibi tarafından verildikten sonra teşebbüs yetkilisi (.....) tarafından söz konusu yerinde incelemenin kendi şirketinde yapılmaması gerektiği, kendi şirketinin vergilerini düzenli olarak ödediği, vergisini ödeyen esnafın sürekli olarak bu tip durumlarla karşılaştığı, devletin kendi teşebbüslerinde inceleme yapma kararı almış olmasının yanlış bir karar olduğu, incelemenin başka teşebbüslerde gerçekleştirilmesi gerektiği belirtilmiştir. Teşebbüs yetkilisine yerinde incelemenin nasıl gerçekleştirileceği, söz konusu incelemenin kapsamı hakkında daha detaylı bilgiler verilmeye çalışılmasına rağmen teşebbüs yetkilisi (.....) tarafından her seferinde yerinde inceleme ekibinde görev yapan meslek personelinin sözü kesilmiş ve teşebbüs yetkilisi tarafından konuşmasının ses tonu artırılarak, sağlıklı bir iletişimin ve yerinde inceleme ortamının sağlanmasının önüne geçilmiştir. Bu süreçte teşebbüs yetkilisi (.....) tarafından, teşebbüsün muhasebe işleriyle ilgilenen kişi olduğu belirtilen şahıs aranmış ve inceleme hakkında bilgi verilmiştir.
- (8) Teşebbüs yetkilisi (.....)'e avukatları ile de iletişime geçebilecekleri belirtilmiş ve avukatları ile görüşmesinin akabinde talep etmeleri halinde avukatlarının da eşliğinde, (.....) iş için de kullanıldığı beyan edilen mobil cihazında ve bilgisayarında yerinde inceleme gerçekleştirileceği ifade edilmiştir.
- (9) Bunun üzerine saat 11.00'de teşebbüs yetkilisi (.....) tarafından, kendilerinin avukatı olduğu iddia edilen şahıs telefonla aranmıştır. Yerinde inceleme ekibi tarafından, teşebbüs yetkilisinin talep etmesi halinde yerinde incelemeye ilişkin olarak görevli meslek personelinin avukata daha detaylı bilgi verebileceği belirtilmiştir. Bunun üzerine yerinde inceleme ekibinden Rekabet Uzmanı (.....), avukat olduğu beyan edilen kişi ile (.....)'in telefonuyla hoparlör açık bir şekilde görüşerek yerinde inceleme hakkında detaylı bilgi vermeye çalışmış ancak avukat olarak belirtilen kişi tarafından sürekli olarak sözü kesilerek sağlıklı bir iletişim ortamının önüne geçilmiştir.
- (10) Söz konusu görüşme sırasında, teşebbüs avukatı olduğu belirtilen kişi tarafından kendisinin 4054 sayılı Kanun'u bilmediğini ve önemsemediğini, inceleme heyetinin kişisel veri de içeren mobil cihazları ve bilgisayarları inceleme gibi bir yetkilerinin olmadığını, söz konusu eylemin Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Özel Hayatın Gizliliği" başlıklı 20. maddesini ihlal ettiğini, bu nedenle inceleme heyetinin söz konusu

cihazları inceleyemeyeceğini ifade etmiştir. Kendisine her ne kadar yerinde inceleme usulü ve inceleme yetkisi hakkında detaylı bilgi verilmeye çalışılsa da görevli meslek personelinin her defasında sözü kesilmiş ve sağlıklı bir iletişim ortamı kurulmasının önüne geçilerek yerinde inceleme engellenmiştir.

- (11) Akabinde görevli meslek personeli tarafından yerinde inceleme sürecinin engellenmesi veya zorlaştırılması halinde Kurul tarafından uygulanan idari para cezaları ve asgari idari para cezası miktarı ile yerinde incelemenin engellenmesine ilişkin mahkeme kararları hakkında bilgi verilmeye çalışılsa da teşebbüs avukatı olduğu belirtilen kişi ses tonunu daha da artırarak ve argo ifadeler kullanarak her defasında görevli meslek personelinin sözünü kesmeye devam etmiştir. Bu süreçte kendilerine karşılarında kamu görevi icra eden meslek personelinin bulunduğu, meslek personeli bilgi verirken sözünün kesilmemesi, teşebbüs vekili olarak söyleyeceklerini inceleme ekibinin bilgi vermesinin akabinde söylemesi, sürecin bu şekilde daha sağlıklı yürüyebileceği, ilaveten görüşme esnasında ses tonunu ayarlaması ve kullandığı kelimeleri seçerken karşısında kamu görevi icra eden ve yerinde inceleme için görevlendirilmiş inceleme ekibinin bulunduğunu unutmuyarak argo ifadeler kullanmaması gerektiği belirtilmiştir.
- (12) Teşebbüs avukatı olduğu belirtilen kişi ile yaklaşık 15 dakika boyunca telefonda sağlıklı bir iletişim kurulamaması üzerine, tekrar teşebbüs yetkilisi (.....) ile iletişime geçilmiş ve yerinde inceleme ekibinin yerinde incelemeye başlamak istediği kendisine hatırlatılmıştır. Sonrasında teşebbüs yetkilisi (.....) avukat olduğu öne sürülen kişi ile görüşmüş ve yerinde inceleme ekibine hitaben *“siz avukatla görüşebilirsiniz demiştiniz ancak avukatımız söz konusu cihazların kişisel veri içerdiğini ve sizin de bu cihazları incelemeye yetkiniz olmadığını söyledi”* ifadelerini kullanmıştır. Her ne kadar görevli meslek personeli tarafından bilgi verilmeye çalışılsa da teşebbüs yetkilisi (.....) inceleme ekibinin sözü her defasında keserek ilave bilgi verilmesinin önüne geçmiştir. Akabinde teşebbüs sahibi (.....) de beraberinde iki kişi ile teşebbüse gelmiş ve inceleme ekibine karşı yüksek ses tonuyla konuşarak ortamdaki gerginlik seviyesini daha da artırmıştır. Sonrasında teşebbüs yetkilisine yerinde incelemeye başlanması gerektiği, aksi halde yerinde incelemenin engellenmesine ilişkin tutanak tutulacağı ve durumun Kurula sunulacağı belirtilerek, Kurul tarafından idari para cezası uygulanmasına karar verilmesi halinde teşebbüsün karşı karşıya kalabileceği asgari idari para cezası miktarı ve yerinde incelemenin engellenmesine ilişkin mahkeme kararları hakkında bilgilendirme yapılsa da teşebbüs yetkilisi tarafından iş için de kullanıldığı beyan edilen mobil cihazlar ve bilgisayarlar inceleme heyetine teslim edilmemiş ve yerinde inceleme heyetinin bu cihazları incelemeye yetkisi olmadığı ve bu durumun da yerinde incelemenin engellenmesi olarak değerlendirilemeyeceği belirtilmiştir.
- (13) Bunun üzerine inceleme heyeti tarafından her ne kadar yeniden bilgi verilmeye çalışılsa da teşebbüs yetkilisinin her defasında ses tonunu daha da artırarak sağlıklı bir iletişim ortamının önüne geçmesi ve yerinde incelemeye izin vermemesi üzerine teşebbüs yetkilisine yerinde incelemenin engellenmesi tutanağı tutulacağı ve talep etmeleri halinde tutanağa şerh düşebilecekleri belirtilmiştir. Ancak teşebbüs yetkilisi tarafından inceleme heyetinin kişisel verileri içeren cihazları inceleme yetkisi olmadığı ve incelemenin kendilerinde yapılmaması gerektiği yönündeki ifadeleri ile ortamdaki gerginlik seviyesi artmıştır. Akabinde Rekabet Uzman Yardımcıları (.....) ve (.....) tarafından (.....)'in yanında bulunan şahıslar arasında bulunan ve kim olduğu bilinmeyen bir kişinin adı geçen uzman yardımcılarıyla göz teması kurarak belinin arkasında bulunan ve silah olduğu düşünülen bir cisim ile oynadığı görülmüştür. Ortamdaki gerginlik seviyesinin artması ve inceleme heyetinin can güvenliği

gerekçesiyle yerinde inceleme tutanağını teşebbüste tutmak mümkün olmamış ve teşebbüs yetkililerine yerinde incelemenin engellenmesi tutanağının tutulacağı tekrar belirtilmiş ve teşebbüsten saat 11.27 itibarıyla çıkış yapılmıştır.

- (14) Kurum aracına doğru yürüyen inceleme ekibini takip eden (.....) orada da bütün hal esnafının dikkatini çeken sert bir üslup ile söylemlerine devam etmiştir. Yerinde inceleme tutanağı inceleme ekibi tarafından teşebbüsten çıkıldıktan sonra güvenli bir ortamda hazırlanarak imza altına alınmıştır.

G.2. Değerlendirme

- (15) Yerinde inceleme yetkisi, 4054 sayılı Kanun'un ihlal edilip edilmediğinin ortaya çıkarılmasında kullanılan araçların başında gelmektedir. Bu yetkinin etkin bir şekilde kullanılması, yerinde incelemelerden verimli sonuçlar elde edilebilmesi açısından büyük öneme sahiptir.
- (16) 4054 sayılı Kanun'un "Yerinde İnceleme" başlıklı 15. maddesi;

"Kurul, bu Kanunun kendisine verdiği görevleri yerine getirirken gerekli gördüğü hallerde, teşebbüs ve teşebbüs birliklerinde incelemelerde bulunabilir. Bu amaçla teşebbüslerin veya teşebbüs birliklerinin:

- a) (Değişik: 16.06.2020-7246/4. Md.) Defterlerini, fiziki ve elektronik ortam ile bilişim sistemlerinde tutulan her türlü verilerini ve belgelerini inceleyebilir, bunların kopyalarını ve fiziki örneklerini alabilir,*
- b) Belirli konularda yazılı veya sözlü açıklama isteyebilir,*
- c) Teşebbüslerin her türlü mal varlığına ilişkin mahallinde incelemeler yapabilir.*

İnceleme, Kurul emrinde çalışan uzmanlar tarafından yapılır. Uzmanlar incelemeye giderken yanlarında incelemenin konusunu, amacını ve yanlış bilgi verilmesi halinde idarî para cezası uygulanacağını gösteren bir yetki belgesi bulundurlar.

(Ek: 01.08.2003-4971/ 25. Md.) İlgililer istenen bilgi, belge, defter ve sair vasıtaların suretlerini vermekle yükümlüdür. Yerinde incelemenin engellenmesi veya engellenme olasılığının bulunması durumunda sulh ceza hakimi kararı ile yerinde inceleme yapılır."

şeklinde düzenlenmiştir.

- (17) 4054 sayılı Kanun'un "İdari Para Cezası" başlıklı 16. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde; "yerinde incelemenin engellenmesi ya da zorlaştırılması", teşebbüslere idari para cezası verilmesini gerektiren hallerden biri olarak sayılmıştır. Söz konusu hükme göre Kurul, incelemenin engellenmesi ya da zorlaştırılması halinde, teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerine gayri safi gelirlerinin binde beşi oranında idarî para cezası verir.
- (18) Mevcut olayda inceleme ekibi teşebbüse 10.33'te gelmiş ve yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri hakkında yetkilileri bilgilendirmiştir. Bu doğrultuda inceleme heyeti tarafından ısrarla yerinde inceleme yetkisi ve yerinde incelemenin engellenmesi veya zorlaştırılması halinde Kurul tarafından uygulanan idari para cezaları ile asgari idari para cezası miktarı ve yerinde incelemenin engellenmesine veya zorlaştırılmasına ilişkin mahkeme kararları hakkında bilgi verilmiştir. Buna karşın, teşebbüs yetkilisi (.....) iş için kullanıldığı kendisince beyan edilen mobil cihazında ve bilgisayarında yerinde inceleme yapılmasına izin vermemiştir. Teşebbüs yetkilisi (.....) ile avukatı olduğu belirtilen kişi tarafından, inceleme heyetinin, kişisel veri de içermeleri nedeniyle söz konusu cihazları incelemeye yetkisinin olmadığı beyan edilerek, inceleme yapılmasına izin verilmemiştir.

- (19) Yukarıda yer verilen açıklamalar çerçevesinde ALÇİÇEK'in yerinde incelemeyi engellediği sonucuna ulaşılmaktadır. Bu nedenle, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca ALÇİÇEK'e 2022 yılı gayri safi gelirlerinin binde beşi oranında idari para cezası verilmesine karar verilmiştir.

H. SONUÇ

- (20) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 12.09.2023 tarihli ve 23-42/811-M sayılı kararıyla yürütülen önaraştırma kapsamında; 15.09.2023 tarihinde yapılan yerinde incelemenin Bekir Alçipek Fıstıkcılık Ürünleri İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından engellendiğine ve zorlaştırıldığına, bu nedenle, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca 2022 yılı gayri safi gelirlerinin binde beşi oranında olmak üzere; Bekir Alçipek Fıstıkcılık Ürünleri İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.'ye (.....) -TL idari para cezası verilmesine gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.